

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 159

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marți, 20 februarie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 624 din 17 octombrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 alin. (1) lit. f) și art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru și ale art. 83 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă	2–4
Decizia nr. 688 din 7 noiembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal	5–8
Decizia nr. 723 din 21 noiembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 și art. 3 din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989	9–11
Decizia nr. 770 din 28 noiembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. II art. 8 alin. (1) și art. II art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, ale art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 29/2013 privind reglementarea unor măsuri bugetare și ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare.....	12–16
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
13. — Decizie a președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale privind încetarea concesiunii miniere de exploatare a nisipului și pietrișului din perimetrul Ciugud (Ciugud amonte + Ciugud aval), județul Alba	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 624**

din 17 octombrie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 alin. (1) lit. f) și art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru și ale art. 83 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia-Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1) lit. f) și art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru și ale art. 83 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Cristian Sbîngu și Daniela Sbîngu în Dosarul nr. 3.716/99/2013 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și care formează obiectul Dosarului nr. 555D/2016 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent învederează Curții că autorul excepției Cristian Sbîngu a transmis note scrise prin care arată, în esență, că textele de lege criticate sunt neconstituționale.

4. Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 317D/2017, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Maria Popovici în Dosarul nr. 40.583/245/2014 al Tribunalului Iași — Secția I civilă.

5. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

6. Curtea, din oficiu, pune în discuție problema conexării celor două dosare. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu propunerea de conexare. Deliberând, Curtea dispune, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, conexarea Dosarului nr. 317D/2017 la Dosarul nr. 555D/2016, care a fost primul înregistrat.

7. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, arătând, în acest sens, că nu se impune reconsiderarea jurisprudenței deja existente a Curții Constituționale în materiile reglementate de textele de lege ce formează obiect al excepției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

8. Prin Încheierea din 5 aprilie 2016 și prin Decizia civilă nr. 1.789 din 5 decembrie 2016, pronunțate în Dosarul nr. 3.716/99/2013 și, respectiv, în Dosarul nr. 40.583/245/2014, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și**

Tribunalul Iași — Secția I civilă au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 alin. (1) lit. f) și art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru și ale art. 83 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, respectiv ale art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Cristian Sbîngu, Daniela Sbîngu și Maria Popovici în cauze având ca obiect soluționarea unui recurs introdus împotriva deciziei prin care Curtea de Apel București a respins ca netimbrate cererile de daune morale formulate de reclamantii, respectiv soluționarea unui apel declarat împotriva sentinței pronunțate de Judecătoria Iași cu privire la cererea de anulare a unui contract de vânzare-cumpărare.

9. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** formulate în Dosarul nr. 555D/2016, autorii acesteia arată că cererea lor de daune morale a fost încadrată la cerere evaluabilă în bani și taxată ca atare, conform art. 3 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, din cauza neclarității prevederilor art. 7 din același act normativ, text care asigură accesul la justiție pentru o sumă mică doar persoanelor vătămate în demnitatea omului, nu și pentru faptele asupra domiciliului conjugal. Se susține, în esență, că prevederile criticate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 instituie o taxă judiciară de timbru disproporționată pentru acțiunile având ca obiect daune morale aduse drepturilor și libertăților cetățenilor, încalcă normele de tehnică legislativă prin crearea de situații de incoerență și instabilitate și sunt lipsite de precizie și claritate, creând o șansă de câștig pentru stat și o obstrucționare a accesului la justiție pentru cetățean. În ce privește prevederile art. 83 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, autorii excepției susțin că încalcă dreptul de acces liber la justiție și dreptul la apărare, întrucât lipsa posibilităților financiare, care împiedică apelarea la serviciile unui avocat și determină partea să opteze pentru acordarea unui mandat de reprezentare cu titlu gratuit, nu ar trebui să ducă la restricționarea posibilităților de exprimare a mandatarului.

10. Autoarea excepției de neconstituționalitate ce formează obiectul Dosarului nr. 317D/2017 al Curții Constituționale arată, în esență, că prevederile art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă încalcă dreptul de acces liber la justiție, întrucât impun apărarea numai prin avocat, știut fiind că persoanele care apelează la apărarea prin mandatar neavocați au un venit sub venitul minim garantat pe economie, iar ajutorul public judiciar acordat este o iluzie. Menționează Hotărârea din 9 octombrie 1979, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza *Airey împotriva Irlandei*, paragraful 25.

11. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât prevederile de lege criticate nu încalcă dreptul la un proces echitabil, nu instituie discriminări și nu contravin principiului egalității de tratament între subiectele de

drept. În susținerea acestei opinii, invocă cele reținute de Curtea Constituțională în jurisprudența sa în materie.

12. **Tribunalul Iași — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, arătând că prevederile art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă constituie o afirmare a dreptului la apărare, atribuind posibilitatea de a pune concluzii doar avocatului, adică unei persoane care a dobândit această calitate cu respectarea condițiilor prevăzute de lege și care întrunește înalte standarde de competență juridică.

13. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

14. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, evocând jurisprudența instanței de contencios constituțional cu privire la aceeași problematică. Precizează că normele privind reprezentarea părților prin mandatar și condițiile de exercitare a acestui mandat vizează un scop legitim și nu afectează în chiar substanța sa dreptul de acces liber la justiție și dreptul la apărare, legiuitorul fiind singurul în drept să stabilească procedura de judecată, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție.

15. **Avocatul Poporului** consideră că prevederile de lege criticate sunt constituționale, arătând că acestea nu contravin dispozițiilor din Legea fundamentală la care autorii excepției își raportează criticile.

16. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 3 alin. (1) lit. f) și art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, și cele ale art. 83 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015. Deși în Dosarul nr. 317D/2017 Curtea Constituțională a fost sesizată cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă, din motivarea scrisă aflată la dosarul cauzei rezultă că se critică doar prevederile tezei a doua al articolului menționat. Textele de lege criticate au următoarea redactare:

— Art. 3 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013:

„(1) *Acțiunile și cererile evaluabile în bani, introduse la instanțele judecătorești, se taxează astfel: [...]*

f) peste 250.000 lei — 6.105 lei + 1% pentru ce depășește 250.000 lei.”

— Art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013: „*Acțiunile privind stabilirea și acordarea de despăgubiri pentru daunele morale aduse onoarei, demnității sau reputației unei persoane fizice se taxează cu 100 lei.”*

— Art. 83 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă: „(1) *[În fața primei instanțe, precum și în apel, persoanele fizice pot fi reprezentate de către avocat sau alt mandatar.] Dacă mandatul este dat unei alte persoane decât unui avocat, mandatarul nu poate pune concluzii asupra excepțiilor procesuale și asupra fondului decât prin avocat, atât în etapa cercetării procesului, cât și în etapa dezbaterilor.”*

19. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, textele de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse la art. 1 alin. (5) care instituie obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 16 privind egalitatea în fața legii, art. 21 privind dreptul de acces liber la justiție, art. 24 referitor la dreptul la apărare, art. 26 care garantează dreptul la viață intimă, familială și privată, art. 30 alin. (1) privind libertatea de exprimare, art. 52 referitor la dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică și art. 124 alin. (2) privind înfăptuirea justiției. De asemenea, invocă și dispozițiile art. 6 — *Dreptul la un proces echitabil* și art. 8 — *Dreptul la respectarea vieții private și de familie* din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile art. 3 alin. (1) lit. f) și art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 au mai format obiect al controlului de constituționalitate, prin prisma unor critici similare, formulate într-o cauză prezentând aceleași coordonate procesuale, respectiv o cerere de acordare de daune morale considerată de instanță — conform afirmațiilor autorilor — cerere evaluabilă în bani și taxată ca atare, formulată într-o cauză având ca obiect solicitarea de repunere în situația anterioară executării silite a bunului imobil proprietatea reclamantilor, care reprezintă și domiciliul conjugal al acestora. Astfel, prin Decizia nr. 231 din 19 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 483 din 29 iunie 2016, paragraful 17, Curtea a observat că, în jurisprudența sa referitoare la dispozițiile art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 (de exemplu, Decizia nr. 649 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 7 ianuarie 2015), a statuat că accesul liber la justiție nu înseamnă că acesta trebuie să fie în toate cazurile gratuit, în condițiile în care art. 21 din Constituție nu instituie nicio interdicție cu privire la taxele în justiție, fiind legal și normal ca justițiabilii care obțin un folos nemijlocit din activitatea desfășurată de autoritățile judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor acestora. Mai mult, în virtutea dispozițiilor constituționale ale art. 56 alin. (1), potrivit cărora „*Cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice*”, plata taxelor și a impozitelor reprezintă o obligație constituțională a cetățenilor. De asemenea, Curtea a reținut că echivalentul taxelor judiciare de timbru este integrat în valoarea cheltuielilor stabilite de instanța de judecată prin hotărârea pe care o pronunță în cauză, plata acestora revenind părții care cade în pretenții (a se vedea Decizia nr. 418 din 28 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 552 din 24 iulie 2015). În același sens este, de altfel, și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, prin care s-a statuat că o caracteristică a principiului liberului acces la justiție este aceea că nu este un drept absolut, acest drept putând fi subiectul unor limitări, atât timp cât nu este atinsă însăși substanța sa (Hotărârea din 28 mai 1985, pronunțată în Cauza *Ashingdane împotriva Regatului Unit*, paragraful 57).

21. Prin Decizia nr. 231 din 19 aprilie 2016, paragraful 18—19, mai sus citată, Curtea a observat că din examinarea dispozițiilor art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 reiese că acestea prevăd faptul că acțiunile și cererile evaluabile în bani introduse la instanțele judecătorești se taxează, iar taxa

judiciară de timbru este stabilită în funcție de valoarea obiectului litigiului. Curtea a apreciat că aspectele referitoare la calificarea cererilor introduse la instanțele de judecată și la determinarea sumelor ce trebuie achitate cu titlu de taxă judiciară de timbru nu intră sub incidența controlului de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională, ci sunt de competența instanței de judecată investite cu soluționarea litigiului, respectiv a celor ierarhic superioare în cadrul căilor de atac prevăzute de lege, potrivit cu particularitățile fiecărei cauze. A răspunde criticilor autorilor excepției în această situație ar însemna o ingerință a Curții Constituționale în activitatea de judecată, ceea ce ar contraveni prevederilor art. 126 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege.

22. Referitor la dispozițiile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, Curtea a constatat, prin Decizia nr. 388 din 26 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 604 din 13 august 2014, paragraful 19, că soluția legislativă actuală este justificată atât timp cât legiuitorul optează, în ipoteza despăgubirilor pentru daunele morale aduse onoarei, demnității sau reputației unei persoane fizice, pentru sistemul unei taxe fixe, și nu la valoare.

23. Față de criticile formulate, identice cu cele din cauza de față, Curtea a constatat, prin Decizia nr. 231 din 19 aprilie 2016, paragrafele 21 și 22, că nu poate reține pretinsa încălcare a dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) și art. 21 alin. (1) și (2), precum și a prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, iar dispozițiile art. 26 din Constituție și ale art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul la viață intimă, familială și privată, nu au incidență în cauză.

24. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 83 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, potrivit căreia dacă mandatul de reprezentare în instanță este dat unei alte persoane decât unui avocat, mandatarul nu poate pune concluzii asupra excepțiilor procesuale și asupra fondului decât prin avocat, atât în etapa cercetării procesului, cât și în etapa dezbaterilor, Curtea, de asemenea, s-a mai pronunțat, prin Decizia nr. 77 din 23 februarie 2016, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 364 din 12 mai 2016, paragrafele 14—16, observând că prevederile de lege criticate preiau soluția legislativă cuprinsă în art. 68 alin. 4 și 5 din Codul de procedură civilă din 1865, în prezent abrogat, asupra cărora s-a mai pronunțat, prin numeroase decizii, constatând că limitele și condițiile în care poate fi exercitat mandatul de reprezentare, inclusiv posibilitatea mandatarului de a pune sau nu concluzii în instanță în numele părții, reprezintă opțiuni ale legiuitorului, care, potrivit dispozițiilor art. 126 alin. (2) din Constituție, stabilește regulile privind procedura de judecată. Curtea a reținut, totodată, că restricția mandatarului care nu are calitatea de avocat de a pune concluzii orale în instanță nu constituie o împiedicare a accesului liber la justiție, întrucât partea însăși poate participa la dezbateri și poate pune concluzii înaintea instanței de judecată, iar mandatarul are posibilitatea să formuleze cereri, să ridice excepții, să propună probe în tot cursul procesului, precum și să depună concluzii scrise (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 332 din 10 aprilie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 13 iunie 2012, Decizia nr. 191 din 6 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 340 din 18 mai 2012, Decizia nr. 412 din 26 martie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 274 din 28 aprilie 2009, Decizia nr. 749 din 13 septembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 715 din 23 octombrie 2007, sau Decizia nr. 726 din 24 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 979 din 7 decembrie 2006).

25. În ce privește invocarea dispozițiilor art. 30 din Constituție, Curtea constată că nu au relevanță în cauză, întrucât soluționarea proceselor aflate pe rolul instanțelor judecătorești este strict reglementată legal, fiind aplicabile regulile procedurale stabilite pentru fiecare materie în parte. Or, libertatea de exprimare, garantată prin Legea fundamentală, se referă la posibilitatea exteriorizării gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel. În condițiile existenței unui cadru organizat al procesului judiciar, apărările formulate de părți nu intră sub incidența art. 30 din Constituție, acestea fiind ținute de respectarea normelor de procedură specifice desfășurării procesului.

26. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Cristian Sbîngu și Daniela Sbîngu în Dosarul nr. 3.716/99/2013 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și de Maria Popovici în Dosarul nr. 40.583/245/2014 al Tribunalului Iași — Secția I civilă și constată că prevederile art. 3 alin. (1) lit. f) și art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru și ale art. 83 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și Tribunalului Iași — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 octombrie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 688

din 7 noiembrie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 39 alin. (2) din Codul penal, excepție ridicată de Ion Livadariu și Stelian Livadariu în Dosarul nr. 76.760/3/2011* (4.478/2014) al Curții de Apel București — Secția I penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.908 D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată. Se arată că dispozițiile legale criticate au mai fost examinate de către Curtea Constituțională, din perspectiva unor critici similare, Curtea arătând că acestea au fost elaborate, de legiuitor, cu respectarea dispozițiilor art. 73 alin. 3 lit. h) din Constituție și cu respectarea marjei sale de apreciere, prevăzută la art. 61 alin. (1) din Constituție. Se susține că dispozițiile art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal cuprind o individualizare legală, care se reflectă în quantumul pedepselor stabilit între limitele speciale prevăzute de legiuitor și în tratamentul juridic pe care acesta îl prevede pentru pluralitatea de infracțiuni, care însă nu anihilează individualizarea judiciară, aceasta fiind apanajul exclusiv al judecătorului. Acesta din urmă, în limitele stabilite de legiuitor, are obligația de a stabili pedepsele aplicate, individualizând, în ipoteza concursului de infracțiuni, pedeapsa rezultantă și aplicând tratamentul sancționator, prevăzut de dispozițiile Codului penal, care impune un spor obligatoriu, egal cu o treime din totalul celorlalte pedepse. Se solicită, totodată, menținerea jurisprudenței Curții Constituționale în materia analizată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia penală nr. 1.622/A din 27 noiembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 76.760/3/2011* (4.478/2014), **Curtea de Apel București — Secția I penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a**

prevederilor art. 39 alin. (2) din Codul penal, excepție invocată de Ion Livadariu și Stelian Livadariu, într-o cauză având ca obiect stabilirea vinovăției autorilor excepției sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de constituire a unui grup infracțional organizat și instigare la evaziune fiscală, reținute în concurs.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că textul criticat este neconstituțional, întrucât impune instanțelor dispunerea unui spor de pedeapsă obligatoriu, într-un quantum determinat, în cazul reținerii concursului de infracțiuni, fără a le lăsa acestora posibilitatea să aprecieze cu privire la oportunitatea acestui spor și să îl individualizeze, în funcție de gravitatea faptelor săvârșite. Se susține că, deoarece sporul astfel reglementat nu poate fi individualizat, ci reprezintă o formulă abstractă, care nu are în vedere pericolul concret al faptelor, aplicarea sa determină apariția, în jurisprudența instanțelor, a unor situații absurde, cum ar fi cea a stabilirii unor pedepse egale pentru concursuri de infracțiuni săvârșite din culpă și concursuri de infracțiuni comise cu intenție, fără a putea fi aplicate criteriile precum tipul concursului de infracțiuni, natura infracțiunilor săvârșite sau celelalte criterii de individualizare a pedepsei, care să justifice aplicarea sporului prevăzut la art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal. Se susține că orice determinare absolută a quantumului unor pedepse penale este de natură a contraveni principiului legalității incriminării, prevăzut de art. 2 din Codul de procedură penală și art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Pentru aceleași considerente se susține că prevederile art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal reglementează o pedeapsă penală în sine, care poate depăși chiar cea mai mare pedeapsă aplicată în cadrul pluralității de infracțiuni, existând situații în care pedeapsa rezultantă se determină, în mod special, pe baza sporului analizat, aspect ce minimizează, în mod nejustificat, rolul instanței în procesul de stabilire a pedepselor. Prin urmare, se susține că textul criticat reprezintă o imixtiune a legiuitorului în atribuțiile puterii judecătorești, întrucât înlătură rolul suveran al instanțelor judecătorești de a individualiza quantumul pedepselor aplicate, aspect definitoriu pentru înfăptuirea justiției în materie penală. Se face trimitere la Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014, prin care s-a arătat că aplicarea legii penale în timp în baza unei *lex tertia* ar constitui o imixtiune a puterii judecătorești în atribuțiile puterii legislative, precum și la Decizia Curții Constituționale nr. 6 din 11 noiembrie 1992, prin care instanța de contencios constituțional a subliniat faptul că, potrivit principiului separației puterilor în stat, Parlamentul nu are dreptul să intervină în procesul de realizare a justiției. În fine, se susține că regimul sancționator al concursului de infracțiuni reglementat de Codul penal din 1969 corespundea exigențelor constituționale invocate.

6. **Curtea de Apel București — Secția I penală** susține că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că regimul sancționator al concursului de infracțiuni, așa cum este

reglementat prin textul criticat, nu încalcă prevederile art. 126 din Constituție. Se susține că dispozițiile art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal nu contravin rolului instanței de apreciere a cuantumului pedepselor pentru infracțiunile ce formează concursul de infracțiuni și că sporul dispus, conform dispozițiilor legale criticate, reprezintă o chestiune de politică penală a legiuitorului. Se arată că dispozițiile Codului penal din 1969, invocat de autorii excepției, prevedeau situații mai împovărătoare pentru persoanele condamnate, care au fost reglementate prin norme juridice, supuse controlului de constituționalitate și constatate ca fiind constituționale, în care instanțele erau obligate să dispună cumulul aritmetic al pedepselor stabilite pentru infracțiunile comise; sunt date ca exemplu revocarea suspendării condiționate a executării pedepsei și infracțiunea de evadare.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că, potrivit art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituție, infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora se stabilesc prin lege organică, atribuția de reglementare a concursului de infracțiuni și a regimului sancționator al acestuia revenind legiuitorului. Se mai susține că alegerea modalității de calcul al sporului de pedeapsă, în funcție de totalul pedepselor aplicate, nu este de natură a afecta caracterul legal al sancțiunilor penale ori proporționalitatea acestora, atât timp cât limitele legale ale pedepselor aplicabile și modalitatea de calcul al sporului aplicat pentru concursul de infracțiuni sunt, în mod expres, prevăzute de lege, prin norme clare, precise și previzibile. Se mai susține că alegerea unuia sau a altuia dintre sistemele de sancționare a concursului de infracțiuni consacrate ține de politica penală a statului și reprezintă opțiunea legiuitorului, exprimată potrivit rolul său constituțional. Se mai susține că prevederile art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal nu încalcă dispozițiile art. 126 din Constituție, întrucât rolul instanței de realizare a actului de justiție este pe deplin realizat, în condițiile reglementate prin textul criticat.

9. **Avocatul Poporului** susține că dispozițiile legale criticate sunt constituționale și arată că își menține punctele de vedere exprimate și reținute în deciziile Curții Constituționale nr. 329 din 24 mai 2016, nr. 545 din 12 iulie 2016 și nr. 256 din 5 mai 2016.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatul Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, conform actului de sesizare, prevederile art. 39 alin. (2) din Codul penal. Din analiza excepției de neconstituționalitate,

Curtea reține, însă, că autorii critică, în realitate, dispozițiile art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal, care au următorul cuprins: „(1) În caz de concurs de infracțiuni, se stabilește pedeapsa pentru fiecare infracțiune în parte și se aplică pedeapsa, după cum urmează: [...] b) când s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite;”.

13. Se susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (4) referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în stat și art. 126 alin. (1) cu privire la instanțele judecătorești.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal au mai fost supuse controlului de constituționalitate, prin raportare la critici de neconstituționalitate similare, Curtea pronunțând, în acest sens, mai multe decizii, dintre care Decizia nr. 256 din 5 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 22 iulie 2016, Decizia nr. 545 din 12 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 838 din 21 octombrie 2016, și Decizia nr. 711 din 27 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 913 din 9 decembrie 2015, prin care a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată.

15. Prin Decizia nr. 545 din 12 iulie 2016, paragrafele 23—28, și Decizia nr. 711 din 27 octombrie 2015, paragrafele 18—40, Curtea a reținut că actualul Cod penal reglementează un regim juridic de sancționare a celor două forme de concurs de infracțiuni, real și formal — cât privește persoana fizică, infractor major —, în cadrul căruia se poate observa o pluralitate de sisteme de sancționare, cu modificări substanțiale față de concepția Codului penal din 1969. Astfel, art. 39 alin. (1) din Codul penal instituie sancționarea concursului de infracțiuni potrivit sistemului absorbției, când s-au stabilit pedeapsa cu detențiunea pe viață și una sau mai multe pedepse cu închisoarea sau amendă [lit. a)], sistemului cumulului juridic cu spor obligatoriu și fix, în cazul în care pentru infracțiunile concurente s-au aplicat numai pedepse cu închisoarea sau amendă [lit. b) și lit. c)], sistemului cumulului aritmetic între pedeapsa închisorii și pedeapsa amenzii, când au fost aplicate ambele tipuri de sancțiuni [lit. d)] și un sistem mixt, al cumulului juridic cu spor obligatoriu și fix combinat cu sistemul cumulului aritmetic, atunci când s-au stabilit mai multe pedepse de specie diferită — închisoare și amendă [lit. e)]. Atunci când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoarea, dacă prin adăugare la pedeapsa cea mai mare a sporului de o treime din totalul celorlalte pedepse cu închisoarea stabilite s-ar depăși cu 10 ani sau mai mult maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puțin una dintre infracțiunile concurente pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, se poate aplica pedeapsa detențiunii pe viață [art. 39 alin. (2) din Codul penal]. Curtea a observat că, anterior, sancționarea concursului de infracțiuni era reglementată în dispozițiile art. 34 din Codul penal din 1969, pentru persoana fizică, inclusiv pentru infractorul minor, fiind consacrat, ca tratament juridic al concursului de infracțiuni, sistemul cumulului juridic cu spor facultativ și variabil, pedeapsa cea mai grea care se aplica în cazul concursului de infracțiuni sau amenda cea mai mare — în cazul în care pentru infracțiunile concurente s-au stabilit numai amenzi, putând fi sporită de instanță la maximul special al pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea care a atras cea pedeapsă, cu posibilitatea aplicării și a unui spor special de până la 5 ani, în cazul în care instanța considera că

pedeapsa cea mai grea, sporită până la maximum ei special, nu ar fi îndestulătoare pentru asigurarea unei sancționări corespunzătoare a concursului de infracțiuni. Agravarea pedepsei avea caracter excepțional, de vreme ce, potrivit Codului penal din 1969, sistemul cumulului juridic nu se aplica necondiționat și în mod absolut în toate cazurile, instanța având posibilitatea să facă abstracție de posibilitatea adăugării unui spor și să se limiteze la aplicarea sistemului absorbției, ca tratament juridic al concursului de infracțiuni. Așadar, sporirea pedepsei celei mai grele sau a amenzii celei mai mari nu era obligatorie, ci facultativă, instanța având opțiunea să aplice sporul numai atunci când considera că acesta era necesar pentru atingerea scopului pedepsei ori, dimpotrivă, să renunțe la sporirea pedepsei, în special atunci când cealaltă infracțiune concurentă era o infracțiune care prezenta un pericol social redus. În aceste condiții, Curtea a constatat că, potrivit Codului penal din 1969, adăugarea sporului era lăsată la aprecierea instanței atât sub raportul necesității, cât și cu privire la quantumul său, în limita fixată de lege, instanța având în vedere gradul de pericol social al infracțiunilor concurente, rezultat din toate datele și împrejurările obiective și subiective ale acestora, posibilitatea instanței de a spori pedeapsa cea mai grea, în două trepte, asigurând condițiile unei individualizări corespunzătoare a pedepsei rezultante, în cazul concursului de infracțiuni.

16. Cu titlu de principiu, prin deciziile mai sus menționate, Curtea a reținut că operațiunea de determinare concretă a pedepsei în cazul concursului de infracțiuni parcurge două etape, în prima etapă având loc stabilirea pedepsei pentru fiecare infracțiune concurentă în parte, ca și cum ar fi singură, folosind în acest scop criteriile generale de individualizare a pedepsei și, eventual, criteriile speciale, respectiv cauzele generale de agravare sau de atenuare a pedepsei. În cea de-a doua etapă se aplică pedeapsa pe care infractorul urmează să o execute pentru toate infracțiunile, așadar pedeapsa rezultantă sau pedeapsa de ansamblu. Atât art. 34 din Codul penal din 1969, cât și art. 39 din actualul Cod penal deosebesc operațiunea de stabilire a pedepsei pentru fiecare dintre infracțiunile săvârșite de aceea a aplicării pedepsei ce urmează a fi executată și care reprezintă sancțiunea pentru toate infracțiunile aflate în concurs. În prima etapă, prin stabilirea pedepsei pentru fiecare dintre infracțiunile săvârșite, instanța judecătorească realizează o individualizare a răspunderii penale pentru o singură infracțiune care se află în pluralitatea de infracțiuni săvârșite de infractor, făcându-se abstracție de existența celorlalte infracțiuni, fiecare infracțiune păstrându-și gradul său de pericol social, această primă etapă fiind normată în mod identic în ambele coduri penale. În cea de-a doua etapă — aplicarea pedepsei, potrivit Codului penal din 1969, aceeași instanță apreciază cu privire la ansamblul activității infracționale a infractorului, dând spre executare o pedeapsă pentru întreg ansamblul, pedeapsă ce reflectă pericolul social ce reiese din comiterea infracțiunilor concurente. Concursul de infracțiuni, ca formă a pluralității de infracțiuni, este, așadar, o situație de fapt ce îl privește pe infractor și demonstrează, de regulă, un grad de pericol social mărit pe care îl prezintă infractorul. Această a doua etapă în procesul de individualizare a pedepsei în cazul concursului de infracțiuni se desfășoară, în prezent, după regulile instituite de dispozițiile art. 39 alin. (1) și (2) din Codul penal, care prevăd două momente ce trebuie parcurse până la aplicarea pedepsei rezultante, respectiv aplicarea pedepsei celei mai grele dintre cele stabilite pentru infracțiunile concurente și adăugarea sporului fix, obligatoriu. Curtea a

reținut că dispozițiile art. 39 alin. (1) lit. b) din actualul Cod penal, criticate de către autorul excepției, reglementează în materia sancționării concursului de infracțiuni săvârșite de persoana fizică, infractor major, pentru ipoteza în care s-au stabilit numai pedepse cu închisoarea, stabilind tratamentul penal al concursului de infracțiuni prin aplicarea sistemului cumulului juridic cu spor obligatoriu și fix. Așadar, potrivit prevederilor precitate, dacă pentru infracțiunile concurente s-au stabilit numai pedepse cu închisoarea, se va aplica pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite. În acest context, Curtea a reținut că o limitare cu privire la quantumul pedepsei rezultante ce urmează a fi executată se face prin dispozițiile art. 60 din Codul penal, aceasta neputând fi mai mare de 30 de ani de închisoare.

17. Prin urmare, Curtea a constatat că, în actualul Cod penal, legiuitorul român are o orientare mai degrabă preventivă decât represivă, de vreme ce a optat pentru reducerea limitelor speciale de pedeapsă pentru mai multe infracțiuni, concomitent cu înăsprirea tratamentului penal al pluralității de infracțiuni, în contextul în care critica principală a tendințelor legislative anterioare de majorare a limitelor maxime de pedeapsă, ca principal instrument de combatere a unor infracțiuni, a fost aceea că sistemul sancționator al vechiului Cod penal nu mai reflecta în mod corect sistemul valorilor sociale pe care legea penală este chemată să le protejeze. Astfel, în Expunerea de motive la proiectul Legii privind Codul penal se arată că „soluția de dorit nu este, deci, o majorare dusă la absurd a limitelor de pedeapsă, care nu face altceva decât să nesocotească ierarhia valorilor sociale într-o societate democratică”. Pe de altă parte, legiuitorul a urmărit ca noul Cod penal să ofere și instrumente mult mai eficiente pentru individualizarea și sancționarea pluralității de infracțiuni, în condițiile în care, sub imperiul fostei reglementări, pluralitatea de infracțiuni, deși un indiciu important privind pericolozitatea sporită a infractorului, rămânea practic nesancționată, cauza de agravare fiind, în foarte multe situații, ignorată de instanțe în stabilirea pedepsei rezultante, din cauza faptului că sporul de pedeapsă prevăzut de lege avea un caracter facultativ. Așa încât noul Cod penal răspunde unei puternice exigențe sociale, de a reglementa mai sever tratamentul sancționator al celui care repetă comportamentul infracțional. Potrivit expunerii de motive la proiectul Legii privind Codul penal, „într-un stat de drept, întinderea și intensitatea represiunii penale trebuie să rămână în limite determinate, în primul rând, prin raportare la importanța valorii sociale lezate pentru cei care înfrâng pentru prima oară legea penală, urmând să crească progresiv pentru cei care comit mai multe infracțiuni înainte de a fi definitiv condamnați și cu atât mai mult pentru cei aflați în stare de recidivă. De aceea, limitele de pedeapsă prevăzute în partea specială trebuie corelate cu dispozițiile părții generale, care vor permite o agravare proporțională a regimului sancționator prevăzut pentru pluralitatea de infracțiuni”. Așadar, în cazul concursului de infracțiuni, pe lângă pedeapsa cea mai grea cu închisoarea — singura sancțiune aplicată, în mod obișnuit, de către instanțe sub legea veche, sub imperiul legii noi este obligatorie aplicarea unui spor egal cu o treime din totalul celorlalte pedepse. Având în vedere toate cele arătate, Curtea a reținut că, întrucât săvârșirea mai multor infracțiuni de către aceeași persoană demonstrează o perseverență pe calea infracțională a acesteia, sunt necesare sisteme de sancționare adecvate pentru asigurarea constrângerii și reeducării, iar reglementarea acestora nu trebuie să se facă decât cu respectarea Constituției și a supremației sale.

18. De asemenea, Curtea a reținut, prin deciziile citate anterior, că individualizarea sancțiunilor de drept penal este, pe de o parte, legală — revine legiuitorului, care stabilește normativ pedepsele și celelalte sancțiuni de drept penal, prin fixarea unor limite minime și maxime ale fiecărei pedepse, care să corespundă în abstract importanței valorii sociale ocrotite, iar, pe de altă parte, judiciară — pe care o realizează judecătorul în cadrul limitelor stabilite de lege. Curtea a subliniat importanța individualizării legale a sancțiunilor de drept penal prin aceea că legiuitorul nu poate să confere judecătorului o libertate absolută în stabilirea pedepsei concrete, întrucât ar exista riscul unei interpretări și aplicări arbitrare a pedepsei. Pe de altă parte, Curtea a apreciat că, în reglementarea sancțiunilor de drept penal de către legiuitor, trebuie stabilit un echilibru între dreptul fundamental, care face obiectul limitării impuse de sancțiune, și valoarea socială a cărei protecție a determinat limitarea. Totodată, legiuitorul nu trebuie să îi ia judecătorului dreptul de a proceda la individualizarea judiciară prin stabilirea unor pedepse absolut determinate sau prin prevederea unor pedepse care, datorită aplicării lor automate, scapă oricărui control judiciar. Prin individualizarea legală, legiuitorul oferă judecătorului puterea de stabilire a pedepsei în cadrul anumitor limite predeterminate — minimul și maximul special al pedepsei, dar, totodată, îi oferă aceluiași judecător instrumentele care îi permit alegerea și determinarea unei sancțiuni concrete, în raport cu particularitățile faptei și cu persoana infractorului. Curtea a constatat că, în prima etapă a operațiunii de determinare concretă a pedepsei, în cazul concursului de infracțiuni, judecătorul stabilește pedeapsa pentru fiecare infracțiune concurentă în parte, ca și cum ar fi singură, folosind în acest scop criteriile generale de individualizare a pedepsei și, eventual, criteriile speciale, respectiv cauzele generale de agravare sau de atenuare a pedepsei. În această etapă, judecătorul realizează o individualizare a răspunderii penale pentru fiecare infracțiune care se află în pluralitatea de infracțiuni săvârșite de infractor, făcându-se abstracție de existența celorlalte infracțiuni, fiecare infracțiune păstrându-și gradul său de pericol social. Curtea reține, așadar, deplina independență a judecătorului în a proceda la individualizarea judiciară a sancțiunilor pentru fiecare dintre infracțiunile concurente. În cea

de-a doua etapă, judecătorul identifică pedeapsa cea mai grea la care, potrivit prevederilor criticate, adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite. În acest mod aplică pedeapsa pe care inculpatul urmează să o execute pentru toate infracțiunile, așadar pedeapsa rezultantă sau pedeapsa de ansamblu, pedeapsă ce trebuie să reflecte pericolul social care reiese din comiterea infracțiunilor concurente.

19. În concluzie, prin deciziile analizate, Curtea a reținut că reglementarea tratamentului penal al concursului de infracțiuni, pentru ipoteza în care s-au stabilit numai pedepse cu închisoarea, prin aplicarea sistemului cumulului juridic cu spor obligatoriu și fix, intră în atribuțiile organului legiuitor, conform politicii penale a statului, potrivit rolului său constituțional de unică autoritate legiuitoare a țării, prevăzut la art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală, care, realizând o individualizare legală a sancțiunilor în materie, apreciază, în concret, în funcție de o serie de criterii, printre care și frecvența fenomenului infracțional. Așa fiind, Curtea a reținut că, prin adoptarea noului regim juridic de sancționare a celor două forme de concurs de infracțiuni, real și formal — cât privește persoana fizică, infractor major —, reglementând mai sever tratamentul sancționator al celui care repetă comportamentul infracțional, Parlamentul s-a plasat în interiorul marjei sale de apreciere.

20. În fine, prin Decizia nr. 545 din 12 iulie 2016, Curtea a apreciat ca fiind neîntemeiată — pentru motivele arătate mai sus — și critica autorilor excepției potrivit căreia, în cazul concursului de infracțiuni, după prima etapă, în care judecătorul individualizează pedeapsa pentru fiecare infracțiune concurentă, în cea de-a doua etapă, în care trebuie să se proporționalizeze pedeapsa rezultantă, judecătorul devine un simplu instrument, un executant automat al aplicării unui spor prestabilit, obligatoriu, egal cu o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite în prima etapă. Prin urmare, Curtea a constatat că dispozițiile art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal nu aduc atingere prevederilor art. 1 alin. (4) și ale art. 126 alin. (1) din Constituție.

21. Neintervenind elemente noi, de natură să determine o reconsiderare a jurisprudenței Curții, atât considerentele, cât și soluția din deciziile precitate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ion Livadariu și Stelian Livadariu în Dosarul nr. 76.760/3/2011* (4.478/2014) al Curții de Apel București — Secția I penală și constată că dispozițiile art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția I penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 7 noiembrie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 723

din 21 noiembrie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 și art. 3 din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 și art. 3 din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, excepție ridicată de Eugen Mirtz și Doina Mirtz în Dosarul nr. 20.507/3/2012 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și care face obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.249D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie, concretizată prin Decizia nr. 731 din 16 decembrie 2014 și Decizia nr. 150 din 23 februarie 2012.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 30 aprilie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 20.507/3/2012, **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 și art. 3 din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989.** Excepția a fost ridicată de Eugen Mirtz și Doina Mirtz într-o cauză având ca obiect plata unor despăgubiri acordate în temeiul Legii nr. 221/2009.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorii acesteia susțin, în esență, că „dispozițiile de lege criticate constituie o restrângere neproportională, discriminatorie și care aduce atingere existenței unui drept, fiind în neconcordanță cu documentele internaționale în materia drepturilor omului”. Astfel, apreciază că situațiile în care se poate constata aplicarea unei pedepse penale sunt prevăzute limitativ și nu exemplificativ, din

textul legii lipsesc criteriile de stabilire a despăgubirilor, iar dispozițiile legale care garantează o cercetare judecătorească efectivă sunt insuficiente.

6. Totodată, autorii excepției consideră că „este necesară reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale în materie, întrucât deciziile au fost pronunțate în cauze în care excepțiile de neconstituționalitate au fost invocate de părți cu interese contrare”.

7. **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă** apreciază că dispozițiile legale criticate enumeră situațiile concrete care reprezintă premisa acordării drepturilor prevăzute de acest act normativ persoanelor persecutate de regimul comunist și nu contravin principiului egalității în fața legii și accesului liber la justiție, neproducând nicio restrângere neproportională și discriminatorie care să aducă atingere existenței unui drept.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie. Astfel, prin deciziile nr. 376 din 22 martie 2011 și nr. 402 din 24 martie 2011, Curtea a reținut că prevederile criticate fac parte din categoria actelor normative prin care s-a legiferat în domeniul măsurilor reparatorii ce se acordă persoanelor privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora. Legiuitorul este liber să opteze în privința atât a măsurilor reparatorii, cât și a întinderii și a modalității de acordare a acestora, în funcție de situația concretă a persoanelor îndreptățite a beneficia de aceste despăgubiri, fără ca prin aceasta să se instituie un tratament juridic diferit pentru categoriile de cetățeni aflate în situații identice.

10. **Avocatul Poporului**, față de jurisprudența Curții Constituționale în materie, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie art. 1 și art. 3 din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 11 iunie 2009, cu modificările și completările ulterioare, care au următorul cuprins:

— Art. 1: „(1) *Constituie condamnare cu caracter politic orice condamnare dispusă printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pronunțată în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, pentru fapte săvârșite înainte de data de 6 martie 1945 sau după această dată și care au avut drept scop împotrivirea față de regimul totalitar instaurat la data de 6 martie 1945.*

(2) *Constituie de drept condamnări cu caracter politic condamnările pronunțate pentru faptele prevăzute în:*

a) art. 185—187, 190, 191, 193¹, 194, 194¹—194⁴, 196¹, 197, 207—209, 209¹—209⁴, 210—218, 218¹, 219—222, 224, 225, 227, 227¹, 228, 228¹, 229, 230, 231¹, 258—261, 267, 268⁷, 268⁸, 268¹², 268¹⁴, 268²⁹, 268³⁰, art. 284 ultimul alineat, art. 323—329, 349, 350 și 5786 din Codul penal din 1936, republicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 48 din 2 februarie 1948, cu modificările și completările ulterioare; [...]

c) *Legea nr. 190/1947 pentru portul și vânzarea armelor de foc, publicată în Monitorul Oficial nr. 134 din 16 iunie 1947;*

d) *Decretul nr. 212/1948 pentru completarea pedepselor privind unele infracțiuni ce interesează siguranța interioară și exterioară a Republicii Populare Române, publicat în Monitorul Oficial nr. 196 din 25 august 1948;*

e) *art. 4 și 5 din Decretul nr. 83/1949 pentru completarea unor dispozițiuni din Legea nr. 187/1945, publicat în Buletinul Oficial nr. 1 din 2 martie 1949;*

f) *art. 2 lit. a), b), d) și e), art. 3 lit. a), b), f), g) și h) și art. 4 din Decretul nr. 183/1949 pentru sancționarea infracțiunilor economice, publicat în Buletinul Oficial nr. 25 din 30 aprilie 1949;*

g) *Legea nr. 16/1949 pentru sancționarea unor crime care primejduiesc securitatea Statului și propășirea economiei naționale, publicată în Monitorul Oficial nr. 12 din 15 ianuarie 1949;*

h) *Decretul nr. 163/1950 pentru deținerea, portul și vânzarea armelor și munițiilor, precum și transportul explozivilor, publicat în Buletinul Oficial nr. 54 din 26 iunie 1950;*

i) *Decretul nr. 199/1950 pentru modificarea Legii nr. 16/1949 pentru sancționarea unor crime care primejduiesc securitatea Statului și propășirea economiei naționale, publicat în Buletinul Oficial nr. 68 din 12 august 1950;*

j) *art. 166 alin. 2, art. 237 și art. 238 din Codul penal din 1968, publicat în Buletinul Oficial nr. 79 bis din 21 iunie 1968.*

(3) *Constituie, de asemenea, condamnare cu caracter politic și condamnarea pronunțată în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989 pentru orice alte fapte prevăzute de legea penală, dacă prin săvârșirea acestora s-a urmărit unul dintre scopurile prevăzute la art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 214/1999 privind acordarea calității de luptător în rezistența anticomunistă persoanelor condamnate pentru*

infracțiuni săvârșite din motive politice, persoanelor împotriva cărora au fost dispuse, din motive politice, măsuri administrative abuzive, precum și persoanelor care au participat la acțiuni de împotrivire cu arme și de răsturnare prin forță a regimului comunist instaurat în România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 568/2001, cu modificările și completările ulterioare.

(4) *Caracterul politic al condamnărilor prevăzute la alin. (3) se constată de instanța judecătorească, în condițiile prevăzute la art. 4.”;*

— Art. 3: „*Constituie măsură administrativă cu caracter politic orice măsură luată de organele fostei miliții sau securității, având ca obiect dislocarea și stabilirea de domiciliu obligatoriu, internarea în unități și colonii de muncă, stabilirea de loc de muncă obligatoriu, dacă au fost întemeiate pe unul sau mai multe dintre următoarele acte normative:*

a) *Decretul nr. 6 din 14 ianuarie 1950, Decretul nr. 60 din 10 martie 1950, Decretul nr. 257 din 3 iulie 1952, Decretul nr. 258 din 22 august 1952, Decretul nr. 77 din 11 martie 1954 și Decretul nr. 89 din 17 februarie 1958;*

b) *Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 2/1950, Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1.154 din 26 octombrie 1950, Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 344 din 15 martie 1951, Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 326/1951, Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1.554 din 22 august 1952, Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 337 din 11 martie 1954, Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 237 din 12 februarie 1957, Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 282 din 5 martie 1958 și Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1.108 din 2 august 1960;*

c) *Ordinul nr. 100/Cabinet din 3 aprilie 1950 al Direcțiunii Generale a Securității Poporului;*

d) *Ordinul nr. 5/Cabinet/1948, Ordinul nr. 26.500/Cabinet/1948, Ordinul nr. 490/Cabinet/1952 și Ordinul nr. 8/20/Cabinet/1952 ale Ministerului Afacerilor Interne;*

e) *deciziile nr. 200/1951, nr. 239/1952 și nr. 744/1952 ale Ministerului Afacerilor Interne;*

f) *Ordinul nr. 838 din 4 decembrie 1952 al Ministerului Securității Statului.”*

14. În opinia autorilor excepției, dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (3) și (5) referitor la statul român, art. 16 alin. (1) care consacră egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție și art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin Decizia nr. 546 din 17 decembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 135 din 25 februarie 2014, Decizia nr. 376 din 22 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 528 din 27 iulie 2011, și Decizia nr. 402 din 24 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 574 din 12 august 2011, referitor la dispozițiile Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, a statuat că „actul normativ face parte din categoria acelor prin care s-a legiferat în domeniul măsurilor reparatorii ce se acordă persoanelor care au suferit condamnări cu caracter politic și măsuri administrative asimilate acestora. Legiuitorul este liber

să opteze atât în privința măsurilor reparatorii, cât și a întinderii și a modalității de acordare a acestora, în funcție de situația concretă a persoanelor îndreptățite de a beneficia de aceste despăgubiri, fără ca prin aceasta să se instituie un tratament juridic diferit pentru categoriile de cetățeni aflate în situații identice. Criteriul temporal avut în vedere prin această lege reparatorie pentru a se constata caracterul politic al condamnării sau al măsurii administrative asimilate acesteia este departe de a fi unul aleatoriu sau arbitrar, deoarece momentul 6 martie 1945 marchează instaurarea dictaturii comuniste, iar 22 decembrie 1989 vizează sfârșitul acesteia în România. Prin urmare, perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 este circumscrisă în totalitate perioadei dictaturii comuniste, astfel încât opțiunea legiuitorului de a edicta o lege reparatorie numai în privința persoanelor aflate în ipoteza art. 1 din lege este una justificată în mod obiectiv și rațional. Curtea a constatat că legiuitorul este îndreptățit ca pentru situații deosebite să aplice un tratament juridic diferit. De altfel, în jurisprudența sa, de exemplu prin Decizia nr. 126 din 4 iulie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 447 din 11 septembrie 2000, Curtea Constituțională a statuat că egalitatea nu este sinonimă cu uniformitatea, astfel încât, pentru situații diferite, justificate obiectiv și rațional, trebuie să corespundă un tratament juridic diferit.”

16. Totodată, prin Decizia nr. 1.358 din 21 octombrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 761 din 15 noiembrie 2010, Curtea a statuat că acordarea de despăgubiri pentru daune morale este la libera apreciere a legiuitorului, care — în temeiul art. 61 din Legea fundamentală, potrivit căruia „Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate

legiuitoare a țării” — este competent să stabilească condițiile și criteriile de acordare a acestui drept. Parlamentul, elaborând politica legislativă a țării, este în măsură să opteze pentru adoptarea oricărei soluții legislative de acordare a unor măsuri reparatorii celor îndreptățiți pentru daunele suferite în perioada comunistă, cu respectarea prevederilor și principiilor Constituției.

17. Cu privire la critica potrivit căreia lipsesc din textul legii criteriile de stabilire a despăgubirilor și sunt insuficiente dispozițiile legale care garantează o cercetare judecătorească efectivă, prin Decizia nr. 301 din 13 iunie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 483 din data de 1 august 2013, Curtea a reținut că, pentru a respecta obligațiile pe care le au, potrivit Legii nr. 221/2009, instanțele judecătorești trebuie, atunci când este necesar, să verifice situația de fapt a celor ce adresează o cerere întemeiată pe prevederile Legii nr. 221/2009, administrând în acest sens probele necesare. Așa fiind, Curtea a reținut că activitatea de interpretare și aplicare a unei legi adoptate de Parlament, precum și administrarea probelor care să ducă la soluționarea procesului nu au semnificația unui „arbitraj cu caracter politic” realizat de către instanțele judecătorești, ci a înlăturării actului de justiție, astfel încât nu poate fi reținută încălcarea textelor constituționale invocate, reglementările criticate fiind în deplin acord cu principiul înlăturării justiției, în mod unic, imparțial și egal, de către judecători independenți, astfel cum prevede art. 124 din Legea fundamentală.

18. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

19. Când privește dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală, Curtea observă că acestea nu au incidență în cauză, deoarece nu s-a constatat restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale și, prin urmare, nu ne aflăm în ipoteza prevăzută de norma constituțională invocată.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Eugen Mirtz și Doina Mirtz în Dosarul nr. 20.507/3/2012 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și constată că dispozițiile art. 1 și art. 3 din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 21 noiembrie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 770

din 28 noiembrie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. II art. 8 alin. (1) și art. II art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, ale art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 29/2013 privind reglementarea unor măsuri bugetare și ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 și art. 18 din Legea nr. 283/2011 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, ale art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 29/2013 privind reglementarea unor măsuri bugetare și ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, excepție ridicată de Marian Ion Trandafirescu în Dosarul nr. 33.863/3/2015 al Tribunalului Dolj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.614D/2016.

2. La apelul nominal răspunde avocatul Ilie Drăguliu, pentru Alianța Asociațiilor de Revoluționari din Oltenia, cu împuternicire avocațială la dosar, lipsesc autorul excepției și celelalte părți. Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în dosarele nr. 2.615—2.632D/2016 și nr. 2.634D/2016, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată de Marin Constantinescu, Ionel Ovidiu Predoaica, Ion Pătroi, Mihai Bosun, Ion Bran, Marin Călin, Ovidiu Narcis Gheorghe, Nicolae Mitroi, Mirela Therzakis, Jane Bădici, Dan Mogoșanu, Vasile Boiangiu, Georgel Gicu Robu, Mihalache Robu, Eugen Mișină, Valentin Rada, Anastasia Ceche, Constantin Marinescu și Elena Gavrilă în dosarele nr. 5.300/63/2015—5.316/63/2015, nr. 5.318/63/2015, respectiv nr. 5.317/63/2015 ale Tribunalului Dolj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale. La apelul nominal, în toate aceste dosare, răspunde avocatul Ilie Drăguliu, cu împuternicire avocațială la dosar, pentru Alianța Asociațiilor

de Revoluționari din Oltenia. Lipsesc autorii excepției și celelalte părți. Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

4. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul Alianței Asociațiilor de Revoluționari din Oltenia și reprezentantul Ministerului Public sunt de acord cu conexarea cauzelor. Curtea, având în vedere identitatea de obiect a cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 2.615—2.632D/2016 și nr. 2.634D/2016 la Dosarul nr. 2.614D/2016, care a fost primul înregistrat.

5. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Alianței Asociațiilor de Revoluționari din Oltenia, care precizează că toți autorii excepției fac parte din alianța pe care o reprezintă și solicită, ca o chestiune prealabilă, și constatarea neconstituționalității art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014, prin care se precizează că indemnizațiile se calculează în anul 2015 la fel ca în anul 2014. În continuare, arată că printr-o decizie a Curții Constituționale din anul 2014 s-a constatat că situația de suspendare a acordării indemnizațiilor nu poate continua *sine die*. Or, legiuitorul nu a ținut cont de această decizie și a adoptat Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, prin care s-a suspendat din nou acordarea indemnizațiilor revoluționarilor. Susține că toate normele criticate, prin care s-a suspendat acordarea indemnizațiilor revoluționarilor, nu au respectat principiul transparenței decizionale. Totodată, aceste norme se referă la salariul mediu brut, însă acest indicator de referință nu mai există, deoarece prin legea bugetului pe anul 2011 a fost desființat acest indicator de referință. Acest indicator de referință se aplică în mod discreționar și discriminatoriu, deoarece toți cei care se alimentează din bugetul de asigurări sociale folosesc câștigul salarial mediu brut, cu excepția revoluționarilor, pentru care legiuitorul se raportează la salariul din octombrie 2010. Astfel, există discriminare și față de revoluționarii de la Brașov, cărora li se calculează indemnizațiile folosindu-se salariul mediu brut. Având în vedere aceste argumente, toate normele de lege criticate încalcă dreptul la viață.

6. Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, existând precedent constituțional, și anume deciziile nr. 42 din 22 ianuarie 2014 și nr. 330 din 12 iunie 2014, nefiind elemente noi care să ducă la schimbarea practicii în această materie.

7. Având cuvântul în replică, reprezentantul Alianței Asociațiilor de Revoluționari din Oltenia precizează că instanța de contencios constituțional nu s-a pronunțat până în prezent decât asupra art. II art. 8 și art. II art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010, nu și asupra celorlalte norme invocate prin prezenta excepție de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

8. Prin sentințele civile nr. 2.626, nr. 2.630—2.646, nr. 2.648 și nr. 2.647 din 29 septembrie 2016, pronunțate în dosarele nr. 33.863/3/2015, nr. 5.300/63/2015—5.316/63/2015, nr. 5.318/63/2015, respectiv nr. 5.317/63/2015, **Tribunalul Dolj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor „art. 8 și art. 18 din Legea nr. 283/2011, art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012, art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2013 și art. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015”**. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reclamantii Marian Ion Trandafirescu, Marin Constantinescu, Ionel Ovidiu Predoaica, Ion Pătroi, Mihai Bosun, Ion Bran, Marin Călin, Ovidiu Narcis Gheorghe, Nicolae Mitroi, Mirela Therzakis, Jane Bădici, Dan Mogoșanu, Vasile Boiangiu, Georgel Gicu Robu, Mihalache Robu, Eugen Mișină, Valentin Rada, Anastasia Ceche, Constantin Marinescu și Elena Gavrilă, în cadrul soluționării unor cauze având ca obiect cererile prin care solicitau: reintroducerea în plată, începând cu 1 ianuarie 2012, a indemnizației prevăzute de art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004; calcularea indemnizației reparatorii utilizând algoritmul de calcul prevăzut la art. 4 alin. (2) din Legea nr. 341/2004; restituirea, începând cu 1 ianuarie 2012, a indemnizației reparatorii neacordate conform prevederilor Legii nr. 283/2011; restituirea contribuției de asigurări sociale de stat în procent de 5,5% reținute ilegal începând cu data de 1 ianuarie 2012.

9. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorii acesteia susțin, în esență, că, prin nefolosirea algoritmului de calcul al indemnizației reparatorii instituit de art. 4 alin. (2) din Legea nr. 341/2004, au fost prejudiciați și, ca atare, dispozițiile de lege criticate sunt neconstituționale. Astfel, autorii excepției susțin că dispozițiile art. 8 din Legea nr. 283/2011 contravin prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție, deoarece revoluționarii sunt discriminați în raport cu alte categorii de persoane cărora li s-a restituit în mod real reducerea de 15% din venit. Textele de lege criticate au fost introduse prin nesocotirea principiilor de drept stabilite prin Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. În timp ce absolut toate categoriile prevăzute de Legea nr. 118/2010 au beneficiat în mod real de restabilirea drepturilor salariale și asigurărilor sociale în raport cu nivelul avut anterior diminuării cu 25%, respectiv 15%, persoanele vizate de Legea nr. 341/2004 au beneficiat doar formal de reîntregirea venitului, deoarece, „prin neluarea în considerare a algoritmului de calcul, prevăzut la art. 4 și art. 5 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 341/2004, diminuarea cu 15% a drepturilor revoluționarilor la indemnizația reparatorie și indemnizația lunară a persistat și persistă.” Discriminarea mai rezultă și din faptul că alte categorii de persoane, precum cadrele militare din armata regală, veteranii de război, deținuții politici și alte persoane persecutate politic beneficiază de indemnizații reparatorii, spre deosebire de revoluționari.

10. Referitor la dispozițiile art. 18 din Legea nr. 283/2011, autorii excepției susțin, în esență, că acestea contravin dispozițiilor art. 22 alin. (1), art. 47 alin. (2) și art. 53 din Constituție, deoarece indemnizația prevăzută de Legea nr. 341/2004, indemnizație care nu se mai acordă potrivit dispozițiilor de lege criticate, a constituit singura sursă de venit și a folosit la garantarea împrumuturilor obținute de la bănci. În continuare, autorii excepției susțin că dispozițiile art. 18 din Legea nr. 283/2011 încalcă prevederile Constituției referitoare la condițiile în care poate fi restrâns exercițiul unor drepturi sau

libertăți. Astfel, consideră că nu există nicio justificare pentru neacordarea unor drepturi.

11. **Tribunalul Dolj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale** reiterează considerentele din deciziile Curții Constituționale referitoare la dispozițiile de lege criticate, în sensul netemeinicii excepției de neconstituționalitate.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care invocă deciziile Curții Constituționale nr. 306 din 13 iunie 2013, nr. 203 din 3 aprilie 2014 și nr. 373 din 14 mai 2015.

14. **Avocatul Poporului** precizează că își menține punctul de vedere, astfel cum a fost reținut în deciziile Curții Constituționale nr. 42 din 22 ianuarie 2014, nr. 330 din 12 iunie 2014, nr. 482 din 23 septembrie 2014, nr. 555 din 15 octombrie 2014, nr. 756 din 5 noiembrie 2015 și nr. 64 din 16 februarie 2016, în sensul că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale. Cu privire la dispozițiile art. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, apreciază că sunt aplicabile aceleași considerente precum cele reținute în deciziile susmenționate.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatul Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile reprezentantului Alianței Asociațiilor de Revoluționari din Oltenia din ședința publică, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum este menționat în actele de sesizare, îl constituie prevederile „art. 8 și art. 18 din Legea nr. 283/2011, art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012, art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2013 și art. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015”. În realitate, din susținerile autorilor excepției de neconstituționalitate, reiese că aceștia critică: dispozițiile art. 11 art. 8 alin. (1) și art. 11 art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 636 din 10 septembrie 2010, introduse prin Legea nr. 283/2011 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, lege publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 14 decembrie 2011; dispozițiile art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 845 din 13 decembrie 2012; dispozițiile art. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 29/2013 privind reglementarea unor măsuri bugetare,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 550 din 30 august 2013; dispozițiile art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 923 din 11 decembrie 2015. Ulterior sesizării Curții Constituționale, dispozițiile art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010, art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 și art. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 au fost abrogate prin art. 44 alin. (1) pct. 27, pct. 29, respectiv pct. 20 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 28 iunie 2017. Prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea a stabilit că sintagma „în vigoare” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare. Astfel, deși nu mai sunt în vigoare, dispozițiile criticate își produc în continuare efectele juridice, deoarece obiectul principal al cauzelor în cadrul cărora a fost invocată excepția de neconstituționalitate îl reprezintă solicitarea de reintroducere în plată, începând cu 1 ianuarie 2012, a indemnizației prevăzute de art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004. În concluzie, Curtea reține că obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. II art. 8 alin. (1) și art. II art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010, ale art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012, ale art. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 29/2013 și ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, care au următorul conținut:

— art. II art. 8 alin. (1) și art. II art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010: *„Pentru anul 2012 se aprobă instituirea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, după cum urmează: [...]*

Art. 8. — (1) *În anul 2012, cuantumul drepturilor prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a), b) și d), alin. (4), art. 13 lit. b) și c) și la art. 14 din Legea nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, cu modificările și completările ulterioare, se menține la același nivel cu cel ce se acordă pentru luna decembrie 2011.*

[...]

Art. 18. — *În anul 2012, indemnizațiile prevăzute la art. 4 alin. (4) din Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, nu se acordă.”;*

— art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012: *„Prevederile art. 15, 18, 19 și 20 ale art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 283/2011, se aplică în mod corespunzător și în anul 2013.”;*

— art. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 29/2013: *„Prevederile art. 18 și 19 ale art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 283/2011, se aplică în mod corespunzător și în anul 2014.”;*

— art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015: *„În anul 2016, indemnizațiile stabilite în baza Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, se acordă în cuantumul convenit sau aflat în plată în luna decembrie 2015.”*

18. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 22 alin. (1) privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, art. 47 alin. (2) privind dreptul la pensie și art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

19. Cu privire la cererea formulată în ședința publică de către reprezentantul Alianței Asociațiilor de Revoluționari din Oltenia, prin care solicită constatarea neconstituționalității art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014, Curtea constată că nu poate primi aceste susțineri, întrucât ele au fost formulate ulterior sesizării Curții. Potrivit art. 29 din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a Curții îl reprezintă încheierea instanței judecătorești, iar litigiul constituțional se desfășoară numai în limitele determinate prin încheierea de sesizare, fără ca acestea să poată fi modificate de vreuna dintre părți. Prin urmare, nu poate fi primită cererea prin care se invocă o nouă excepție de neconstituționalitate, ulterior încheierii de sesizare, direct în fața Curții Constituționale (a se vedea în același sens, de exemplu, Decizia nr. 1.054 din 11 decembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 68 din 31 ianuarie 2013).

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, referitor la dispozițiile art. II art. 8 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010, s-a mai pronunțat prin numeroase decizii, spre exemplu, prin Decizia nr. 482 din 23 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 848 din 20 noiembrie 2014, prin Decizia nr. 419 din 28 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 581 din 3 august 2015, Decizia nr. 508 din 30 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 618 din 14 august 2015, și Decizia nr. 756 din 5 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 10 februarie 2016, respingând ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a acestora. Curtea a reținut că indemnizațiile reparatorii prevăzute de Legea nr. 341/2004, acordate în anul 2012, se mențin la același nivel cu cel din luna decembrie 2011, autorii excepției fiind nemulțumiți de modul de calcul al acestora, și anume de raportarea la indemnizația aflată în plată în octombrie 2010, iar nu la câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, așa cum prevede Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2011 privind utilizarea indicatorului de referință „câștigul salarial mediu brut”, în actele normative din domeniul muncii și protecției sociale. În această materie, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a pronunțat Decizia nr. 22 din 18 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 790 din 16 decembrie 2013, prin care a admis recursurile în interesul legii declarate de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și de Avocatul Poporului, și a stabilit — în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 4 alin. (4) și art. 5 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu prevederile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 285/2010 — că indemnizațiile lunare reparatorii și indemnizațiile lunare prevăzute de Legea nr. 341/2004 se calculează, în anul 2011, prin aplicarea coeficientului de 15% asupra cuantumului indemnizației aflat în plată în luna octombrie 2010.

21. Curtea nu a reținut critica privind pretinsa discriminare între beneficiarii Legii nr. 341/2004 și celelalte categorii sociale, plătite din bugetul asigurărilor sociale de stat, deoarece aceștia nu se află în situații juridice similare. Aceste indemnizații au un caracter reparatoriu, iar legiuitorul are deplina competență de a stabili condițiile și criteriile de acordare, în temeiul art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală.

22. Curtea a reținut că prevederile art. 22 alin. (1) privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică din Constituție nu au incidență în cauzele având un obiect similar prezentei cauze, întrucât conținutul normativ al dispozițiilor criticate nu se referă la protecția și apărarea acestor valori constituționale.

23. Curtea a observat că prevederile legale criticate nu pot fi privite ca aducând atingere dreptului constituțional la un nivel de trai decent, prin diminuarea unei măsuri de asistență socială — astfel cum califică autorii indemnizația, ci mai degrabă ca instituind un set de măsuri de adaptare la condițiile economico-sociale existente. Legiuitorul este chemat să instituie un ansamblu de măsuri prin care statul să asigure protejarea și îmbunătățirea calității vieții cetățenilor, atât prin reglementarea unor drepturi fundamentale, precum dreptul la securitate socială, dreptul la muncă — condiție principală pentru un trai decent —, dreptul la o salarizare echitabilă, dreptul la protecția sănătății și altele asemenea, dar și prin drepturi care nu au o consacrare constituțională și care tind către același obiectiv. În același spirit, Constituția consacră, în art. 1 alin. (3), caracterul de stat social al României, obligând statul, prin dispozițiile art. 135 alin. (2) lit. f), să creeze condițiile necesare pentru creșterea calității vieții, iar prin art. 41 alin. (2) și art. 47 alin. (2) prevede dreptul salariaților, respectiv al cetățenilor, și la alte măsuri de protecție socială și de asistență socială decât cele nominalizate expres în Legea fundamentală, măsuri stabilite prin lege. Caracteristic tuturor acestor drepturi ale cetățenilor și obligații corelative ale statului este faptul că, în măsura în care nu sunt nominalizate expres de Constituție, legiuitorul este liber să aleagă, în funcție de politica statului, de resursele financiare, de prioritatea obiectivelor urmărite și de necesitatea îndeplinirii și a altor obligații ale statului consacrate deopotrivă la nivel constituțional, care sunt măsurile prin care va asigura cetățenilor un nivel de trai decent, și să stabilească condițiile și limitele acordării lor (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.576 din 7 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 32 din 16 ianuarie 2012).

24. În ceea ce privește prevederile de lege criticate, ce vizează limitarea ori chiar neacordarea în anul 2012 a unor drepturi ce nu sunt consacrate la nivel constituțional, neavând în consecință un caracter fundamental, Curtea a reținut, prin Decizia nr. 1.576 din 7 decembrie 2011, precitată, că dispozițiile art. 53 din Constituție nu sunt incidente, acestea având în vedere doar restrângerea exercițiului unor drepturi fundamentale. Totodată, Curtea a constatat că, deși temeiul moral al acordării acestor beneficii, izvorât din sentimentul de recunoștință pentru cei care, prin jertfa și contribuția proprie, au condus la căderea regimului comunist și la instaurarea

democrației, este incontestabil, acesta nu constituie totuși, potrivit Constituției, o obligație de reglementare a statului în acest sens, neputându-se vorbi astfel de existența unui drept fundamental la obținerea unor indemnizații în virtutea calității de Luptător Remarcat prin Fapte Deosebite în cadrul Revoluției Române din Decembrie 1989.

25. Cu privire la art. II art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010, art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 și art. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 29/2013, Curtea observă că, potrivit acestora, în anii 2012—2014, nu se acordă indemnizațiile prevăzute la art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004, respectiv cele de care beneficiau Luptătorii Remarcați prin Fapte Deosebite [al căror titlu se regăsea reglementat în art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3 din Legea nr. 341/2004] și cele acordate copiilor eroilor-martiri, indiferent de vârstă, dacă nu sunt încadrați în nicio formă de învățământ ori nu realizează venituri din motive neimputabile lor. Dispozițiile de lege prin care — în anii 2012, 2013 și 2014 — s-a suspendat plata indemnizațiilor prevăzute de art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004, au făcut obiect al controlului de constituționalitate, fiind analizate aceleași critici ca și cele invocate în prezenta cauză. Spre exemplu, prin Decizia nr. 88 din 28 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 167 din 28 martie 2013, prin Decizia nr. 373 din 24 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 723 din 25 noiembrie 2013, prin Decizia nr. 42 din 22 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 210 din 25 martie 2014, și prin Decizia nr. 314 din 5 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 538 din 21 iulie 2014, prin Decizia nr. 721 din 9 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 10 din 7 ianuarie 2015, a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată. Curtea a constatat că dreptul la indemnizație reparatorie nu reprezintă un drept fundamental, astfel că „legiuitorul are libera apreciere asupra instituirii unor astfel de beneficii, precum și a stabilirii condițiilor și criteriilor de acordare.” De asemenea, Curtea a reținut că persoanele încadrate în ipoteza art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004 se află într-o situație obiectiv diferită față de celelalte persoane, care continuă să beneficieze de indemnizația reparatorie prevăzută de aceeași lege, astfel că instituirea unui tratament juridic diferit nu poate primi semnificația încălcării principiului egalității în drepturi a cetățenilor.

26. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a schimba jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

27. Cu privire la dispozițiile art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, care prevăd că, în anul 2016, indemnizațiile stabilite în baza Legii nr. 341/2004 se acordă în cuantumul convenit sau aflat în plată în luna decembrie 2015, Curtea reține aceleași considerente care conduc la netemeinicia excepției de neconstituționalitate a acestora.

28. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Marian Ion Trandafirescu, Marin Constantinescu, Ionel Ovidiu Predoaica, Ion Pătroi, Mihai Bosun, Ion Bran, Marin Călin, Ovidiu Narcis Gheorghe, Nicolae Mitroi, Mirela Therzakis, Jane Bădici, Dan Mogoșanu, Vasile Boiangiu, Georgel Gicu Robu, Mihalache Robu, Eugen Mișină, Valentin Rada, Anastasia Ceche, Constantin Marinescu și Elena Gavrilă în dosarele nr. 33.863/3/2015, nr. 5.300/63/2015—5.316/63/2015, nr. 5.318/63/2015,

respectiv nr. 5.317/63/2015 ale Tribunalului Dolj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. II art. 8 alin. (1) și art. II art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, ale art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 29/2013 privind reglementarea unor măsuri bugetare și ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Dolj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 28 noiembrie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU RESURSE MINERALE

DECIZIE

privind încetarea concesiunii miniere de exploatare a nisipului și pietrișului din perimetrul Ciugud (Ciugud amonte + Ciugud aval), județul Alba

Având în vedere:

— Licența de concesiune nr. 1.527/2000, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 2.070/2004 privind aprobarea unor licențe de concesiune a activității miniere de exploatare, încheiate între Agenția Națională pentru Resurse Minerale și Societatea Comercială „ALCIF” — S.A.;

— Referatul Direcției generale gestionare evaluare și concesionare resurse/rezerve minerale. Integrare europeană nr. 300.166 din 13.02.2018 privind verificarea îndeplinirii condițiilor legale și propunerea de aprobare a anulării;

— că titularul Licenței de exploatare nr. 1.527/2000, Societatea VIPER CONSTRUCT — S.R.L., a fost radiat în data de 8.02.2017 pe motiv de închidere a procedurii falimentului și radiere a debitorului, conform datelor furnizate de Oficiul Național al Registrului Comerțului prin documentul nr. 256.646 din 13.02.2018;

— art. 37 alin. (1) din Legea minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 4 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 1.419/2009 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Resurse Minerale, cu modificările ulterioare,

președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale emite prezenta decizie.

Art. 1. — Concesiunea minieră de exploatare a nisipului și pietrișului din perimetrul Ciugud (Ciugud amonte + Ciugud aval), județul Alba, convenită prin Licența de concesiune nr. 1.527/2000, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și VIPER CONSTRUCT —

S.R.L., în calitate de concesionar, cu sediul în satul Sântimbru, comuna Sântimbru, Str. Zorilor nr. 236 C, județul Alba, CUI 17823788, încetează la data publicării prezentei decizii.

Art. 2. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale,
Gigi Dragomir

București, 13 februarie 2018.
Nr. 13.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ70050699XX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

